

Česká školní inspekce

Zlínský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Dětský domov, Uherské Hradiště, Jiřího z Poděbrad 313

Jiřího z Poděbrad 313, 686 01 Uherské Hradiště

Identifikátor školského zařízení: 600 030 865

Termín konání inspekce: 10. – 13. listopad 2003

Čj.:	066 302/03-4020
Signatura:	oo3px512

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v celém školském zařízení vzhledem k účelu a působnosti školského zařízení
- ❖ materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v celém školském zařízení vzhledem k účelu a působnosti školského zařízení
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v celém školském zařízení vzhledem k účelu a působnosti školského zařízení

CHARAKTERISTIKA ŠKOLSKÉHO ZAŘÍZENÍ

Dětský domov (dále jen DD) je koedukovaným školským zařízením pro výkon ústavní výchovy.

Právní forma: příspěvková organizace

Zřizovatel: Zlínský kraj, tř.T. Bati 3792, 760 01 Zlín

Školské zařízení sdružuje:

1. Dětský domov s kapacitou 30 lůžek
2. Školní jídelna s kapacitou 40 jídel

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM K ÚČELU A PŮSOBNOSTI ŠKOLSKÉHO ZAŘÍZENÍ

Přímou výchovně-vzdělávací práci zajišťuje celkem deset pedagogických pracovníků.

Ředitelka zařízení splňuje v potřebném rozsahu podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, je absolventkou vysoké školy vychovatelského zaměření. Ostatní vychovatelky (včetně zástupkyně ředitelky) absolvovaly střední pedagogickou školu, ovšem ve třech případech se zaměřením na učitelství v mateřské škole.

V souhrnném rozboru splňuje vysokoškolskou průpravu jedna pedagogická pracovnice, tj. 10 %, šest vychovatelek pak středoškolskou erudiční přípravou naplňuje požadavek odborné a pedagogické způsobilosti, tj. 60 % sboru. Příslušné vzdělání pro výkon funkce vychovatelky nespĺňují tři pedagogické pracovnice. Většina pedagogických pracovníků má více než pětiletou praxi v zařízení, některé i desetiletou či dvacetiletou – jedna pracovnice pracuje v daném typu druhým rokem, je jí věnována soustředěnější pozornost (především ve smyslu metodickém). Pedagogický sbor je stabilizován, v bezprostřední práci s dětmi jsou zapojeni i další zaměstnanci DD (při drobných údržbových pracích, nácviku akcí apod.).

V pedagogickém sboru zcela absentuje mužský prvek, vedení DD této nepříznivé okolnosti věnuje zvýšenou pozornost – stálý bod perspektivních potřeb.

Systém zajištění přímé výchovné práce je zabezpečen v rozpracovaném devítitýdenním cyklu služeb, u každé rodinné skupiny (dále jen RS) pracují tři pedagogičtí pracovníci. Určitým rušivým faktem je realizovaný způsob výkonu nočních služeb, které zajišťují právě vychovatelky skupin – podle zpracovaného harmonogramu ve frekvenci devíti dnů. Potřebná pozornost je věnována registraci a eliminaci výskytu sociálně patologických jevů, funkce koordinátora s vymezením působnosti je ustavena. Kontakt s ostatními pracovníky je zajištěn.

Sociálně právní agendu a vedení spisové dokumentace dětí zajišťují ředitelka a její zástupkyně. Toto řešení je nevyhovující, obě pracovnice mají v zařízení jinou, časově

náročnou funkci a pro uvedenou oblast nemají ani potřebnou erudici. V zařízení chybí sociální pracovníce v rozsahu zkráceného pracovního úvazku (i z důvodu podpory a iniciace kontaktu dětí s osobami odpovědnými za výchovu a kontaktu s pracovníci orgánu sociálně právní ochrany dětí příslušných úřadů).

V zařízení je ustavena metodická sekce, která v programové skladbě zahrnuje odborná témata, výjezdy pracovníků do zařízení v regionu (podobného zaměření i z oblastí péče o děti postižené v různém spektru) – je rozvíjena spolupráce se sousedními DD.

Kontrolní a hospitační činnost ředitelky a zástupkyně je plánovitá, jsou vedeny záznamy, v každém případě jsou zjištěny, doporučení a závěry projednány s příslušným pracovníkem (doloženo jeho podpisem). Zobecnění je pak předmětem jednání na poradách vychovatelů, které jsou organizovány podle potřeby, minimálně však v dvouměsíční frekvenci.

Přenos informací vůči zaměstnancům je bezprostřední.

Pedagogičtí pracovníci se zúčastňují řady akcí mimo DD, 40 % sboru je členy FICE (jedna pracovníce pracuje ve výboru FICE), pravidelně se podílejí na přípravách programů pro děti v rámci celé ČR, v neposlední řadě se daří budovat a rozvíjet kontakty s partnerským domovem v Mayenu v SRN apod. Dalšímu odbornému růstu zaměstnanců je věnována rovněž značná pozornost, pracovníci se účastní (výběrově) vzdělávacích akcí v regionu i mimo něj.

Osobní dokumentace dětí je uložena na bezpečném místě (v ředitelně), pedagogičtí pracovníci se s dokumentací nově přichozích dětí vždy seznamují. Ochrana osobních dat je zajištěna.

Zdravotní péče je zajišťována kvalitně, kontakt s lékařkou v místě je velmi dobrý. Evidence podávání léků je vedena průkazným způsobem (Zdravotní deníky dětí).

Personální podmínky jsou hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM K ÚČELU A PŮSOBNOSTI ŠKOLSKÉHO ZAŘÍZENÍ
--

Objekt DD prošel v minulém období několika výraznými rekonstrukčními etapami, celé vnitřní uspořádání bylo upraveno v souladu se záměrem vytvořit dětem prostředí, podobné běžným rodinným zvyklostem.

V současné době působí DD velmi příznivým dojmem, vnější úpravnost je podtržena pozemkovým zázemím. Je zde instalována řada tělovýchovných pomůcek, nabídek herního a relaxačního zaměření, využitelného v přímé výchovné práci s dětmi v různém věkovém spektru. Ve vstupní části budovy je vhodně řešen prostor šaten s potřebnou materiální (nábytkovou) dotací, na velmi dobré úrovni je vybudován stravovací úsek. Celkově se vnitřní společné prostory podařilo stavebně upravit do funkční podoby. Je pamatováno na specifické potřeby dětí se somatickým handicapem – prostory pro jednu RS jsou bezbariérové.

Každá RS má k dispozici bytově pojatý prostor, vnitřní výbava je podřízena potřebám přímého výchovného vlivu. Obývací ložnice jsou většinou dvoulůžkové (výjimečně třílůžkové), poskytují dostatek individuálního pracovního místa, děti mají k dispozici buď vlastní či společné osobní počítače. Řešení obývacích pokojů je moderní, každá RS má vlastní audiovizuální techniku (televizor, video, případně věž). Související sociální zázemí je na velmi kvalitní úrovni, doplnění nezbytným zařízením je samozřejmé. Samostatný prostor je vyčleněn i pro dílčí sportovní aktivity (zařízená posilovna). Je postupně vytvářen prostor pro rozvoj zájmových aktivit dětí přímo v zařízení – budování zájmové klubovny v přízemí, podařilo se instalovat bazén, k dispozici je velmi dobrá výbava pro řadu mimoškolních zaměstnání dětí – jízdní kola, kompletní lyžařské zajištění apod. Pro bezprostřední podporu

kontaktu dětí s knihou a posílení čtenářských návyků, jsou v bytech knihovničky s vhodnou dětskou literaturou. Pedagogické pracovnice mají dostatek materiálu pro přímou výchovnou práci s dětmi při pobytu v zařízení. Instalovaná kuchyňská zázemí slouží jednak pro dílčí přípravu jídel podle zájmu dětí, jednak poskytují i možnosti praktického spolupodílení se na zajištění celodenního stravování příslušné RS (např. při víkendech).

Kontrolou oblečení a dalšího vybavení dětí byla zjištěna velmi dobrá úroveň, dostatečná pestrost. Děti mají i vlastní věci bez omezování.

Vedení DD věnuje systematickou pozornost rozvoji materiálně-technického zázemí, je využíváno jak rozpočtových položek, tak i poměrně široké sponzorské základny. Opatření, přijímaná v dané oblasti, jsou věcná i hospodárná (v DD jsou umístěny i děti, které prochází profesní přípravou a jejich nároky jsou tedy vyšší). Z důvodu možné perspektivní nabídky pomoci dětem při přímém vstupu do života, byla vybudována garsoniéra – aktuálně bude sloužit nezletilé matce a jejímu dítěti.

Celkově je prostředí DD útulné, plní úlohu pozitivního výchovného činitele. Pro potřeby vychovatelů je připravován samostatný prostor – především ve smyslu možné (a potřebné) osobní i materiální přípravy na práci s dětmi a pro uložení nezbytných doprovodných náležitostí.

Prostorové podmínky i celková materiálně-technická vybava je vynikající.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM K ÚČELU A PŮSOBNOSTI ŠKOLSKÉHO ZAŘÍZENÍ

Výchovně-vzdělávací činnost školského zařízení

Základní právo každého dítěte na výchovu a vzdělávání v návaznosti na ústavní principy a mezinárodní smlouvy o dětských právech a základních svobodách je zakotveno ve vnitřním řádu i v další vedené dokumentaci.

Povinná dokumentace je vedena v souladu s příslušným právním předpisem. Osobní dokumentace dětí obsahuje všechny náležitosti, písemné souhlasy orgánů sociálně právní ochrany dětí s pobyty dětí v rodinách jsou z prostorových důvodů vedeny mimo tuto dokumentaci. Kniha denní evidence zařízení je vedena na volných listech v každé RS, vždy po uplynutí měsíce jsou tyto listy svázané a uloženy u ředitelky DD.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu vzhledem k dětem je velmi dobrá. Struktura denních činností z psychohygienického hlediska vyhovuje. Vnitřní informační systém vůči dětem je funkční, využívá písemných forem (nástěnky, dokumentace DD) a osobních kontaktů (kruh RS). Kruh RS se schází 1x za měsíc, probíhá na něm hodnocení dětí. Prostor pro reflexi a sebereflexi dětí je značný, děti se učí i sebehodnocení. Od září 2003 vnáší ředitelka formou her do těchto sezení také fragmenty psychoterapeutické. I zde jsou dětem poskytovány různé informace a personál získává zpětnou vazbu od dětí. Vnější informační systém vůči osobám odpovědným za výchovu má svá úskalí – zejména nezájem těchto osob. Informace o dětech jsou poskytovány při jejich návštěvách v DD. Při závažných rozhodováních zjišťuje vedení DD názor osob odpovědných za výchovu (volba povolání), informovány jsou i o závažných skutečnostech týkajících se jejich dětí. I vnější informační systém je funkční.

Specifické a důležité aspekty výchovně-vzdělávací práce jsou rozpracovávány v dokumentaci DD. Zařízení má vymezen obsah i cíle výchovně-vzdělávacích činností. Výchova realitou a pro realitu prolíná celým systémem. Děti si osvojují sociální kompetence, pomáhají starým lidem – spolupráce byla navázána s místním penzionem.

Průběh výchovně-vzdělávacích činností školského zařízení

Základní právo každého dítěte na výchovu a vzdělávání v návaznosti na ústavní principy a mezinárodní smlouvy o dětských právech a základních svobodách je v praxi realizováno.

Plánování a příprava na výchovně-vzdělávací činnosti jsou na velmi dobré úrovni. Je zpracován roční plán práce (zpracovávají jej jednotlivé RS), z něj vycházejí nepovinné měsíční plány jednotlivých RS a z nich týdenní programy výchovně-vzdělávací činnosti. Na každé dítě je vypracován individuální program rozvoje osobnosti dítěte, který je průběžně vyhodnocován a doplňován.

Materiální podpora sledovaných výchovně-vzdělávacích činností byla vynikající. Návlek mažoretek i taneční skupiny byl materiálně zajištěn (magnetofon, paličky). Práce na počítačích (výcvikem procházejí i pedagogické pracovnice v akci Služba škole – základní kurz) byla rovněž materiálně zajištěna. V zařízení jsou k dispozici i diskety se vzdělávacími programy. Rovněž při přípravě na vyučování měly děti k dispozici veškeré potřeby.

Děti jsou zapojeny do zájmových útvarů mimo DD. Využíváno je nabídek DDM i dalších institucí. Prázdninový program je velmi pestrý, děti pobývají převážně mimo zařízení buď ve svých rodinách nebo na různých pobytech (letní tábory apod.).

Psychohygiena výchovně-vzdělávacích činností je velmi dobrá. Sledované činnosti probíhaly v esteticky ztvárněných a podnětných interiérech. Pracovní atmosféra byla uvolněná, pozitivní. Děti mají v případě únavy možnost relaxovat.

Průběžná motivace a hodnocení dětí byla při sledovaných činnostech velmi dobrá. Vychovatelky vycházejí z pozitivní stimulace, dostatečně využívají pochval a povzbuzení. Děti jsou cíleně motivovány k přípravě na povolání.

Interakce a komunikace mezi dětmi a dospělými je celkově velmi dobrá. Výrazné problémy se v této oblasti projevily v nedávné minulosti u jedné z pedagogických pracovnic a dvojicí bratrů v její RS. Celou záležitost aktuálně prošetřují orgány činné v trestním řízení, neboť jeden z bratrů řešil tuto náročnou životní situaci možným demonstrativním suicidiálním pokusem. Záležitostí se aktuálně zabývá i zřizovatel. V době konání inspekce již byla atmosféra v DD příznivá, dotyčná pracovnice byla převedena k jiné RS, dotyčný chlapec byl přemístěn do jiného DD. Poslední opatření vhodné není, v současné době projevují oba chlapci přání být opět spolu. Stanovená pravidla komunikace děti akceptovaly. Děti mají dostatečný prostor pro prezentaci vlastních názorů, diskuse je přípouštěna. Při rozhovorech s dětmi bylo zřejmé, že dokáží bez problémů hovořit i s cizími osobami zcela bezprostředně a suverénně. Osobní kompetence dětí jsou cíleně rozvíjeny. Děti jsou vychovávány k toleranci, v průběhu inspekce nebyly mezi nimi zjištěny případy zesměšňování, xenofobie nebo intolerance. Interakce a komunikace mezi dětmi vzájemně nevybočuje z běžné úrovně v daném typu zařízení.

Průběh výchovně-vzdělávací činnosti je na velmi dobré úrovni.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

V průběhu inspekce bylo provedeno šetření zaměřené na výskyt šikanování mezi dětmi. Výsledky z orientačního vzorku naznačují, že se tyto jevy v zařízení vyskytují. Jedná se zejména o psychické formy ubližování, v malé míře i o fyzické násilí. Zmiňovány byly i pomluvy mezi dětmi. V průběhu šetření byly signalizovány také dva případy každodenního šikanování dětí z DD ve škole.

Analýzou způsobu a četnosti ubližování i počtu zúčastněných útočníků lze předpokládat, že se jedná o zárodečná a počáteční stádia šikanování. V případech fyzického násilí lze

předpokládat rozvinutí třetího (klíčového) stádia, případně existenci pokročilé podoby šikanování.

Minimální preventivní program má DD zpracován. Respektuje nové trendy koncepce prevence sociálně patologických jevů, má nosné základy. Preventistka sociálně patologických jevů i další pedagogičtí pracovníci se zúčastňují vzdělávacích akcí na dané téma, problémem ovšem zůstává diagnostika a léčba počátečních stádií šikanování.

Základní údaje o zařízení a o kolektivu dětí

Kapacita zařízení	30
Evidenční stav	29
Počet výchovných nebo rodinných skupin (dále jen VS, RS)	3
Počet dětí fyzicky přítomných na zařízení	28
Počet dětí na útěku	0
Počet dětí ve vazbě nebo ve výkonu trestu odnětí svobody	0
Počet dětí přechodně ubytovaných mimo zařízení	0
Počet dětí s nařízenou ÚV	25
Počet dětí s uloženou OV	0
Počet dětí umístěných na předběžné opatření	1
Počet dětí umístěných na žádost osob odpovědných za výchovu	0
Počet dětí s ukončenou ÚV (OV) připravujících se na povolání	3
Počet dětí s dalším postižením (mentálním, smyslovým aj.)	9
Počet dětí se závislostmi	0
Počet dětí v péči neurologa	2
Počet dětí v psychiatrické péči	7

Rozdělení dětí do VS, RS

VS, RS	Počet dětí	MŠ	ZŠ	ZvŠ	Žáci OU	Žáci SOŠ	Dívky	Sourozenci
1.	8	0	6	1	0	1	3	1x2
2.	10	1	6	1	1	1	6	1x3,2x2
3.	10*	1	2	3	2	2	6	1x4,1x2
Celkem	28	2	14	5	3	4	15	

* Na 3. RS je 10 dětí fyzicky přítomných, 1 dítě je v předpěstounské péči.

Základní údaje o zaměstnancích

Zaměstnanci	Celkový počet	Z toho žen
Ředitel	1	1
Zástupce ředitele	1	1
Vedoucí vychovatel	0	0
Učitelé	0	0

Mistři odborného výcviku	0	0
Vychovatelé	8	8
Pomocní vychovatelé	0	0
Psycholog, etoped	0	0
Sociální pracovníce	0	0
Ostatní zaměstnanci	6	5
Celkem	16	15

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina vydaná Zlínským krajem dne 12. 9.2001 pod čj. 1193/2001/ŠK
2. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol předškolních zařízení a školských zařízení vydané MŠNT dne 27. 12. 2001 pod čj. 26 184/01-21
3. Kniha odjezdů
4. Kniha návštěv (vede každá RS)
5. Kniha úředních návštěv
6. Osobní dokumentace dětí
7. Osobní dokumentace zaměstnanců
8. Evidence útěků
9. Jednací protokol
10. Roční plán výchovně-vzdělávací činnosti na školní rok 2003/2004
11. Vnitřní řád ze dne 30. 6. 2003
12. Týdenní programy výchovně-vzdělávací činnosti
13. Deníky výchovných skupin
14. Kniha denní evidence zařízení.

ZÁVĚR

Personální podmínky jsou velmi dobré. Většina pedagogických pracovníků má mnohaletou praxi, tři z nich však nesplňují požadavky na odbornou a pedagogickou způsobilost. Nedostatkem je absence mužského faktoru v kolektivu pedagogických pracovníků. Nevhodným řešením je i personální zajištění sociálně právního úseku dvěma pedagogickými pracovníky ve vedoucích funkcích.

Materiálně-technické podmínky jsou vynikající. Objekt byl rekonstruován, celé vnitřní uspořádání nyní vytváří dětem prostředí srovnatelné s běžným bytovým zázemím. Exteriér i jednotlivé interiéry působí velmi příznivě, vybavení nábytkem i sportovními a relaxačními potřebami je na potřebné úrovni.

Průběh vzdělávání a výchovy je na velmi dobré úrovni. Právo každého dítěte na výchovu a vzdělávání je respektováno, organizace výchovně-vzdělávacího procesu je velmi dobrá. Interakce a komunikace mezi dětmi a dospělými a mezi dětmi vzájemně byla v době konání inspekce na běžné úrovni, žádné excesy zjištěny nebyly.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Pavel Bártík	PaedDr. Pavel Bártík v. r.
Člen týmu	PaedDr. Zdeněk Slomek	PaedDr. Zdeněk Slomek v. r.
Další zaměstnanci ČŠI	PhDr. Michal Kolář	

V Ústí nad Labem dne 2004-01-12

Datum a podpis ředitelky školského zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 2004-01-19

Razítko

Ředitelka školského zařízení, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školské zařízení

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Ivana Lacková	Mgr. Ivana Lacková v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Winstona Churchilla 6/1348, 400 01 Ústí nad Labem. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	2004-01-27	066 302/03-4020
Zřizovatel	2004-01-27	066 302/03-4020
Rada školy	-	-

Připomínky ředitelky školského zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Nebyly podány.